

[Bjørn Elmquist]

dagsordensforslag, men der er til gengæld også 2-3 stykker, som klart falder uden for det, jeg på mit partis vegne har givet udtryk for. Så derudover skal jeg ikke komme med detaljerede tilkendegivelser for så vidt angår den.

Vi vil som sagt stemme for den af Socialdemokratiet og de Radikale foreslåede dagsorden.

Margrete Auken (SF):

Brundtland-kommissionens rapport er en sær blanding af det grænseoverskridende og det trivielle. Grænseoverskridende, fordi vi her for første gang får en samlet officiel fremlæggelse af, hvad der truer os. Sagt kort: når træer, jord og luft ikke længere kan forny sig, har vi definitivt umuliggjort liv på Jorden, og det er ved at ske. De næste to årtier bliver afgørende for klodens overlevelse. Det er omsider erkendt, og det er lykkeligt, for uden erkendelse er der ingen chancer for at gøre noget ved det.

Det er også erkendt, at miljøkatastroferne og truslerne om dem ikke kan forstås løse- ret fra den sociale og økonomiske virkelighed, der forårsager dem. Kvinderne, der dyrker bjergskråningerne uden at give sig tid til terrassebygning, ved godt, at det, de gør, er begyndelsen til enden, men for dem gælder det om at skaffe mad nu. Det er heller ikke af uvidenhed, de fælder de sidste træer, men de skal have brænde for at kunne lave maden til.

Dertil kommer, at mange af de bistandsprojekter, i-landene sætter i værk, slet ikke har været igennem en miljøvurdering. Det er en af de mere iøjnefaldende tåbeligheder og en af dem, det er lettere at rette op på, og jeg vil da her glæde mig over, at det, så vidt jeg er orienteret, er lykkedes at få miljøsidens styrket først og fremmest i Verdensbanken. Denne miljøafprøvning må selvfølgelig ind overalt.

Det er også flot, at Brundtland-kommissionen gør op med den traditionelle sektortænkning, som er gribende uøkonomisk og dermed uøkonomisk. Så længe man ikke inddrager de miljømæssige omkostninger i beregningen af selve produktionsprisen, men kun koncentrerer sig om umiddelbar markedsbestemt pris og mængde og så skiller hele miljøsidens over i en selvstændig sektor, der bagefter

skal forsøge at reparere skaderne, går det galt både økonomisk og økologisk. Det står i Brundtland-rapporten, og det er en meget konsekvensrig iagttagelse.

Rapporten viser tydeligt, at der må nytænkning til i bistandsarbejdet. Verden har efter mange års bistandsarbejde aldrig været i en værre situation. 40 millioner dør årlig af sult eller af følgesygdomme af sult.

På konferencen i Saltsjöbaden blev dette ufattelige tal anskueliggjort ved, at man sagde, at det svarede til, at der daglig styrter 300 jumbojets ned, og at samtlige passagerer, hvoraf næsten halvdelen er børn, omkommer. Hvem kan se det for sig, endsiges give det plads i hjerte og samvittighed, for slet ikke at tale om at omsætte det i handling?

Hvis ikke det omsættes i handling, går det galt for os alle sammen. Det er vores fælles fremtid, der står på spil, og det fortæller Brundtland-kommissionen klart.

Men så bliver den alligevel triviel, for den tør nemlig ikke tale helt rent. Kompromiserne er ganske afslørende; kompromiset med hensyn til kernekraften er ligefrem pinagtigt, men det værste er nok det, der drejer sig om væksten. Ingen vil vel bestride, at der skal vækst til ulandene, hvis noget skal nytte, og ingen vil vel heller bestride, at der samtidig må ske en kraftig omfordeling mellem rige og fattige i disse lande.

Vi ved godt, at nytten af bistand hænger tæt sammen med den økonomiske og sociale struktur i et samfund. Men kan man forestille sig, at det nytter noget, hvis man ikke samtidig gør opmærksom på, at der også skal ske en omfordeling af materielle ressourcer mellem rige og fattige lande?

Denne påpegning mangler, så vidt jeg kan se. Tværtimod taler rapporten om nødvendigheden af økonomisk vækst i de rige lande. Det må retfærdigvis siges, som også hr. Riishøj gjorde det før, at den understreger, at denne vækst skal ske med færre ressourcer. Men hvordan? Det er jo i virkeligheden endnu mere utopisk. Og hvad er det i det hele taget for en overtro, der ligger bag denne vækstsatsning? Vi kender den godt. Hovedovertroen består i, at øget vækst skaber øget lighed. Det har den aldrig gjort. Hvis ikke lighedstanken er overordnet væksttanken, går det modsat.